Kuuromykkäin Lehti.

N:o 6 & 7. Kesä- ja heinäkuu 1905. 10:s vuos.

Tilaushinta: 1 mk. 50 p. vuodelta.

Toimittajat: *Aaro Iivari Savolainen. K. Reponen.* vastaava.

Kertomus

Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta vuonna 1904.

(Jatkoa viime n:roon).

Kuten jo ennemmin mainittiin, on yhdistyksen taloudellinen tila vuonna 1904 tullut turvatuksi siten, että yhdistys on saanut vastaanottaa kaksi vapaaehtoista lahjotusta, toinen 20,000 mk. ja toinen 8,000 markkaa. Ensinmainittu oli vastauksena Helsingin kuuromykkäin-yhdistyksen hallinnon maaliskuussa 1903 jättämään anomukseen saada apuraha »Kauppaneuvos Otto A. Malmin lahjoitusrahastosta». Helmikuussa 1904 sai näet hallinto yllämainitun rahaston hallintokunnalta näin kuuluvan kirjoituksen:

»Helsingin kuuromykkäin-yhdistyksen hallinnolle. Täten saamme ilmoittaa, että Kauppaneuvos Otto A. Malmin lahjoitusrahaston hallintokunta on

rahaston käytettävissä olevista korkovaroista määränny Helsingin kuuromykkäinyhdistykselle kaksikymmentätuhatta (20,000) Suomen markkaa sen hyödyllisen toiminnan edistämiseksi sekä että lahjoitettu määrä on hallinnon nostettavana Kansallis-Osake-Pankin täkäläisestä pääkonttorista.

Helsinki, 5 p. helmik. 1904.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin lahjoitusrahaston hallintokunnan puolesta:

O. Donner.

Otto Stenroth.»

Nämät varat ovat nykyään talletettuina Suomen Yhdyspankissa ja on tämä pääoma toistaiseksi jäävä koskemattomaksi, korkojen ollessa käytettävinä.

Jälkimmäisen lahjoituksen sai Helsingin kuuromykkäinyhdistys maaliskuussa. Eräs nainen, joka on halunnut pysyä tuntemattomana ja oli sentähden asiamiehen välityksellä keskusteluissa allekirjoittaneen kanssa, lahjoitti silloin yhdistykselle 8 kappaletta Hagnäsin Hallit nimisen osakeyhtiön osaketta, kukin arvoltaan 1,000 markkaa.

Kuuromykkäin keskuudessa työskenteleville on ollut erittäin ilahuttavaa saada nähdä näitä käsittämyksen ja myötätuntoisuuden todisteita tätä näihin asti niin tuntemattomana ollutta toiminta-alaa kohtaan. Ilahuttavaa on myöskin, ettei enää tarvitse työskennellä niin tukalissa taloudellisissa olosuhteissa ja että yhdistyksen toimintaa voidaan laajentaa yhä suuremmaksi hyödyksi kuuromykille. Ensi vuodeksi

vuokrataan siitä syystä avarampi huoneusto, jossa ei ainoastaan ole suurempi kokoussali yhdistyksen kokouksia varten, vaan myöskin pienempi sali, kaksi pienempää huonetta ja keittiö. Hankkeissa on ollut järjestää huoneustoon mahdollisuuden mukaan ruokatarjoilu, jota paitsi ne kaksi pientä huonetta annetaan täyshoitokodiksi nuorille kuuromykkätytöille.

Mitä yhdistyksen rahaston tilaan 31 p. jouluk. 1904 tulee, esitettäköön seuraavat tiedot sen tilintarkastajain kertomuksesta:

Tulot:

Säästö vuodelta 1903	3,846: 24
Pääomatili:	
Malmin rahasto	20,000: —
Osakerahasto	8,000: —
Muita tuloja	3,695: 23
Summa Smk.	35,541: 47

Menot:

Menot	3,573: 30
Säästö vuodelle 1904:	
Pääomatili	31,061: 52
Juokseva tili & käteistä rahaa	906: 65
Summa Smk.	35,541: 47

Yhdistyksen »muista tuloista» huomautettakoon tässä, että kaksista myyjäisistä on saatu puhdasta voittoa 765 markkaa, jota paitsi yhdistykselle on Helsingin kaupunginvaltuusmiesten käytettäviksi jätetyistä anniskeluyhtiön voittovaroista annettu 500 markan suuruinen määräraha, erittäinkin se opetuskurssien kustantamista varten. Tästä määrärahasta on 242 mk. 85 p. käytetty opetuskursseihin palkkioksi ja opetusvälineihin, 200 mk. kuuromykkäinyhdistyksen huoneuston vuokra-avuksi ja 57 mk. 15 p. kirjastoa varten.

Ilahuttavana seikkana myöskin huomautettakoon, että toinen Hänen Majesteetillensa Keisarille viime vuonna suunnitelluista anomuksista, koskeva kuuromykkäin sielunhoidon järjestämistä maassamme, jätettiin toukokuussa Keisarilliseen Senaattiin, nimittäin kuuromykkäin ystävien ja suosijoiden anomus. Kun vastausta ei vielä ole tullut, on mahdotonta tietää, onko anomuksella tarkoitettu vaikutus, mutta onhan se jo kuitenkin jotakin, että huomio kerrankin on kiinnitetty tähän kuuromykillemme niin tärkeään kysymykseen.

Raittiustyö on vuonna 1904 ilahuttavasti edistynyt. Vuonna 1903 perustettu raittiusyhdistys on nyt tullut säännöllisesti järjestetyksi, jäsenluku on tullut enemmän kuin puolta suuremmaksi. Siten kuului raittiusyhdistykseen vuoden 1904 lopussa 43 jäsentä.

Urheiluharrastus on vuoden kuluessa ollut varsin valpas. Siten on säännöllisiä voimisteluiltoja järjestetty, jota paitsi talvikuukausina on innokkaasti harjoitettu hiihtourheilua.

Mitä yhdistyksen opetuskursseihin tulee, niin ovat ne vuoden kuluessa olleet pääasiallisesti järjestetyt entiseen tapaan. Oppilaat ovat jaetut kahteen osastoon, ruotsalaiseen ja suomalaiseen, yhteensä 17 oppilasta kevätlukukaudella ja 16 syyslukukaudella. Opettajina ovat toimineet suomalaisella osastolla herrat K. Wirtanen ja Aug. Helin sekä ruotsalaisella neiti Elma Eklund.

Kuuromykkäin lastentarha, joka ei vielä saavuttanut vakaantunutta kouluikää, on kevätlukukaudella tvöskennellyt 4:llä ja syyslukukaudella 5:llä oppilaalla. Tässä lastentarhassa, jonka on perustanut ja suurella innolla johtanut ent. kuuromykkäin opettaja D. F. Hirn, on herra Hirnin ohella neiti M. Åberg hoitanut opetusta.

Yhdistykseen kuulumattomat henkilöt ovat pitäneet seuraavia esitelmiä: rouva Alli Trygg-Helenius kaksi raittiusesitelmää, rouva Constance Ullner esitelmän eläinsuojeluksesta ja pastori A. E. Nordman Turusta sekä neiti Anna Heikel Pietarsaaresta hengellisiä esitelmiä. Muuten ovat vain yhdistykseen kuuluvat henkilöt toimineet kokousohjelmat.

Yhdistyksen hallintona ovat vuoden kuluessa olleet: neiti Elma Eklund, puh. joht., verhoilija Hj. Westling (kuuromykkä), varapuh. joht., herra J. Sundberg, rahastonhoit., aistivialliskoulujen tarkastaja V. Forsius, toimittaja J. Hirn, neiti M. Sihvola, (kuurom. ja muurari O. Hatt (kuurom.) Hallinto on kokoontunut 5 kertaa.

Jäsenluku teki 31 p. jouluk. 1904 86 henkeä. Vuoden kuluessa on otettu 14 uutta jäsentä.

Helsinki, maaliskuussa 1905.

Helsingin kuuromykkäinyhdistyksen hallinnon puolesta:

Elma Eklund,
puh. joht.

Kolmas yleinen kuuromykkäinkokous

alkoi Helsingissä Helatorstaina 1 p. kesäk. Sitten kun kuuromykille oli eri junien saapuessa jaettu osanottajamerkit, kokoontuivat osanottajat, lähes 500 henkilöä, Brobergin koululle, jossa kokous avattiin klo puoli 3 i. p. rukouksella, jonka piti Helsingin kuuromykkäyhdistyksen puheenjohtaja, neiti Elma Eklund. Sitten piti tervehdyspuheen hra D. F. Hirn.

Puhuja lausui ilonsa siitä, että osanottajia oli niin runsaasti saapunut. Tätä hän piti merkkinä siitä, että kuuromykät olivat oppineet ymmärtämään yhteenliittymisen merkityksen. Sitten teki puhuja selkoa kuuromykkäinyhdistysaatteen kehityksestä maassamme, lausuen kuuromykkäin kiitoksen kaikille laitoksille ja henkilöille, jotka kuuromykille ovat antaneet taloudellista kannatusta. — Puhuja kertoi myöskin, että viimeaikaiset valtiolliset tapahtumat ovat

vaikutteneet ehkäisevästi myöskin kuuromykkäin asiaan, — m. m. ei viime yleisessä kokouksessa asetettu Suomen yleisen kuuromykkäliiton keskushallinto ole voinut tvöskennellä, kun viranomaiset ovat kieltäneet uusia yhdistyksiä muodostamasta. Mutta nyt koittaa ehkä uusi aika, taas uskalletaan toivoa, että työ on käyvä eteenpäin päämaalia kohti, joka on kuuromykkäin pääseminen samanveroisiksi puhuvain kansalaisten kanssa.

Puhuja selitti sitten kokouksen avatuksi ja kehotti läsnäolijoita valitsemaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti toimittaja Julius Hirn, varapuheenjohtajiksi aistivialliskoulujen tarkastaja W. Forsius, neiti Elma Eklund ja hra D. F. Hirn ja sihteereiksi opett. Grönroos, hra J. Sundberg ja ylioppilas G. A. Wasenius.

Puheenjohtaja teki sitten selkoa niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty viimeisen yleisen kuuromykkäinkokouksen johdosta, joita on m. m. kaksi anomusta senaattiin kahden papinviran perustamisesta kuuromykkiä varten sekä sitäpaitsi anomus sääntöjen vahvistamisesta Suomen yleiselle kuuromykkäinliitolle.

Seuraavana päivänä alkoi kokous jälleen klo 10 a. p. Puheenjohtaja, toimittaja Julius Hirn ilmotti, että kokoukseen oli saapunut kirjelmä Englannista ja sähkösanomat Tukholmasta ja Pietarsaaresta. Nämä luki neiti Elma Eklund. Kirjelmä oli Lontoosta tunnetulta kuuromykkäopettajalta, pastori J. W. Gilbyltä, joka oli kutsuttu kokoukseen, vaan oli estetty saapumasta.

Sähkösanomat kuuluivat:

Tukholma.

Lämpimällä onnitteluilla seuraan kuuromykkäkokousta.

Julia Stadius.

Pietarsaari.

Tuottakoon yhdessä-olo iloa ja siunausta.

Anna Heikel, Ester, Petter, Stade, Cederberg, Malm, Andersson, Kahelin.

Sitten alkoi keskustelu ja puhetta ryhtyi johtamaan neiti Elma Eklund. Ensimäisen kysymyksen valtioavun myöntämisestä lahjakkaille kuuromykille opiskelua varten ulkomailla, pohjusti hra J. Hirn, ehdottaen, että kokous päättäisi asiassa tehdä ehdotuksen hallitukselle, sillä ulkomailla on kuuromykillä paljoa suurempi tilaisuus kehittymiseen kuin meillä.

Aistivialliskoulujen tarkastaja Forsius yhtyi alustajan ehdotukseen periaatteessa, mutta ehdotti että määrärahan saantia varten koetettaisiin saada aikaan säätyanomus sekä sen jälkeen joko »Kuuromykkäliiton» tai »yhdistyksen kuuromykkien hyväksi» välityksellä senaattiin tehtäisiin anomus mainitussa tarkotuksessa.

Hra Nordstedt ehdotti, että jollei valtionmäärärahaa voitaisi saada, kuuromykkäin olisi koetettava tätä hyvää tarkotusta varten saada kokoon varoja arpajaisten kautta.

Hra Stadius ehdotti että kuuromykät tekisivät hallitukselle joukkoanomuksen.

Sittenkun vielä muutamat puhujat olivat lausuneet mielipiteensä päätti kokous periaatteessa hyväksyä tehdyn ehdotuksen, ja jätti toimimiehille toimeksi sovittaa päätös ponteen, jossa sen käytännöllinen toteuttaminenkin otettaisiin huomioon.

Sen jälkeen otettiin keskusteltavaksi kysymys alaikäisten kuuromykkien opettamisesta, ja pohjusti tämän kysymyksen hra D. Hirn, joka mainitsi, että kuuromykät yleensä eivät ajoissa tule kouluun. Nuorten oppimiskyky on melkoista suurempi kuin vanhain, ja ehdotti puhuja, että kuuromykkiä varten olisi perustettava hoitolaitoksen yhteyteen lastentarhoja ja samalla aikaa pantava koulupakko käytäntöön.

Hra Stadius kannatti ehdotusta mitä lämpimimmin.

Hra Schoultz mainitsi erityisen merkityksen olevan sillä että lastentarhoja yhdistettäisiin hoitolaitosten yhteyteen.

Hra W. Forsius vastusti koulupakon panemista alaikäisille kuuromykille.

Hra J. Sundberg tahtoi, että valtion olisi edistettävä lastentarhojen aikaansaamista kuuromykille samalla tavalla kuin se kannattaa puhuvia varten laadittuja samanlaisia laitoksia.

Kokous päätti lausua toivomuksenaan että opetusta olisi hankittava alaikäisille kuuromykille jos mahdollista valtion avustuksella sekä että koulupakko

aikaan saataisiin. Sitä paitsi päätettiin asiassa tehdä esitys kuuromykkäinkoulunopettajain kokoukselle.

Kokouksen päätyttyä kävivät kuuromykät ryhmittäin museoissa ja eläviä kuvia katsomassa »Maailman ympäri» nimisessä laitoksessa.

*

Iltapäivällä keskusteltiin säännöllisesti palaavista ammattinäyttelyistä kuuromykkiä varten. Tämän yhteydessä nosti hra Henning Stadius kysymyksen kuuromykkien käsityötuotteiden vakituisesta myömisestä. Edellisen kysymyksen alusti hra A, Nordstedt, ja lykkäsi sen kokous tulevan kuuromykkäliiton keskushallituksen harkittavaksi ja toivoi, että tehdyt ehdotukset toteutuisivat.

Keskushallitukselle jätettiin niinikään seuraava, toimittaja Julius Hirnin alustama kysymys tilastollisen selonteon hankkimisesta niistä eri ammateista, joita kuuromykät ovat opiskelleet ja joissa he ovat toimia saaneet. Alustaja ehdotti, että kuuromykkiä varten laitettaisiin paikanvälitystoimisto.

5:nnen kysymyksen, joka koski työkotien perustamista eri ammateissa, alusti hra J. Sundberg ja jätettiin sekin keskushallitukselle.

Jyväskylän kuuromykkäkoulun opettajan Gummeruksen nostama ehdotus, että ammatissaan etevä kuuromykkätyömies perustaisi oman liikkeen, saavutti kokouksen hyväksymisen.

Tukholman kuuromykkäin yhdistykseltä oli saapunut sähkösanoma, johon vastattiin.

Seuraavana päivänä jatkettiin kokousta klo 10:ltä. Kysymyksen maanviljelyskoulujen tarpeellisuudesta kuuromykkiä varten alusti hra J. Sundberg. Kysymys herätti erittäin vilkkaan keskustelun ja hyväksyttiin ponsi, jossa lausutaan toivomus, että keskushallitus ajaisi tätä asiaa niin pontevasti, että päämaali saavutetaan.

Otettiin sitten käsiteltäväksi kuuromykkäin suhde raittiusliikkeeseen. Kysymyksen alusti hra W. Stadius, ehdottaen perustettavaksi koko maan käsittävän kuuromykkäin raittiusyhdistyksen haaraosastoineen. Kokous hyväksyi seuraavan ponnen: Kuuromykkäin suhteesta raittiusasiaan selittää kokous mitä lämpimimmin kannattavansa alustajaa ja toivoo, että kaikkialla maassa perustettaisiin raittiusyhdistyksiä, jotka yleisissä kysymyksissä liittyisivät puhuvain paikallisiin raittiusyhdistyksiin, mutta muuten toimisivat itsenäisesti ja että Suomen yleinen kuuromykkä-liitto perustaisi raittiusyhdistyksiä sekä ottaisi kysymyksen ohjelmaansa.

Tämän jälkeen seurasi kaksi esitelmää siveellisyydestä, toisen miehille piti hra Hj. Wasenius ja toisen naisille tohtorinrouva E. Heikel.

Jälkikaikuja k. m. kokouksesta.

Ensimmäinen päivä kesäkuuta avattiin Helsingissä kolmas yleinen k. m. kokous. Osanottajia oli lähes 500 k. m. Olipa ilo nähdä sellainen joukko kuuromykkiä koossa. Olipa joukossa myös k. m. sokea nuorukainen Frans Leijon Pietarsaaresta. Eipä

hän turhaan ollut tullut Helsinkiin. Hämmästyimme hänen puhettansa. Puheessansa ilmeni selvin kuva sielusta, joka tuntee elävän Jumalan ja siten vaeltaa turvallisesti kuin pieni lapsi äidin hellän valvonnan alla.

Keskustelukysymyksiä oli myös, tärkeämpiä mielestäni oli k. m. sielunhoito, jonka alusti neiti E. Eklund. Suokoon Jumala että kerran saisimme edes yhden matkapapin. Maanviljelyskoulun perustamisesta nostettu kysymys ei niinikään ollut hulluimpia. Moniaat k. m. saavat ehkä oman tilan, vaan tilan viljelykseen vaaditaan myös tietoja, niin olisi hyvin hauskaa että k. m. ensin saisivat käydä maanviljelysopistossa, ennenkuin ryhtyvät omaa tilaansa hoitamaan. Raittiusasiaa ei myöskään oltu unohdettu. Lämpimästi lemmin raittiutta, se muuttaa kodin rakkauden ja onnen tyyssijaksi. Tässä käytti Frans Leijon puheenvuoroa, kyyneleet tulivat minulle katsellessani hänen viittaustansa. Suokoon Jumala Leijonin puheen itävän jonkun k. m. nuorukaisen sielussa.

Olemme suuressa kiitollisuuden velassa juhlan puuhaajille ja arvoisalle puheenjohtajalle, herra Julius Hirnille. Tohtorinna Heikel piti esitelmän. Antaisin sille esitelmälle nimen oman mieleni mukaan ja se olisi »Naisen suhteesta Jumalaan ja ympäristöönsä». Se esitelmä oli suuremmoinen. Onhan ihmisen ruumis Pyhän Hengen temppeli ja puhtaus pidentää elämää. Olimme myös katsomassa suurimman lasten ystävän S. Topeliuksen hautapatsasta. Hautaan suuruuskin kerran vajoo, mutta hänen muistonsa ei kuole, se elää kautta aikojen. Kauniilta näytti kumpu, jonka päällä seisoi enkeli rauhan palmulehvä kädessä. Ateneumissa myös jotkut kävivät, kehuivat niin rouva Aino Ackté-Renvallin kuvaa. Eläviä kuvia olin minäkin näkemässä ja huvitti ne koko lailla ensikertaisia, mitä kaikkia lie olleet: paraateja, rakkausdraamoja, keijukaistansseja, sirkkustaistelijoita, sotakuvia y. m.

Huvimatka Porvooseen oli paras pala kaikista, ollen itse Porvoon k. m. koulun oppilaita. Ilma vaan oli kylmänkolea ja tuulinen. Kaupunkiin saavuttuamme suuntasimme ensin askeleemme rauhan maalle kuolleitten kaupunkiin. Runebergin patsas siellä seisoo, isänmaa sen hänelle pystytti. Kerran tulee päivä jolloin se vankka patsas harmenee, ei mikään ole ijäti pysyvää täällä turmeluksen maassa.

Sitte suuntasimme kulkumme Näsin kivelle, josta on niin mukava näköala alas kaupunkiin ja ulapalle.

Sitten minä ja muutamat toverini suuntasimme kulkumme vanhaan kouluumme Nikolainkadulla. Oi miten sydämmeni löi, tuntui niinkuin eilen olisin lähtenyt sieltä pois, itse asiassa on 15 vuotta kun olen siinä pihassa jalkojani tallannut, ja niin tuttuja rakkaita kaikki. Ihmiset eivät vaan olleet samoja, kaksi heistä nukkuu Näsin mäen takana ja kolmas makasi kalpeana, kuihtuneena. Sydämmeni tahtoi haljeta saadessani 15 vuoden eron jälkeen sulkea vielä kerran rintaani edes yksi lämmin sydän. Mitä rakkaudessa kylvää, sitä rakkaudessa niittää. Sikäläisessä k. m. koulussa myös kävimme, samoin Runebergin kotona. Vaatimattomalta näytti suuren runoilijan koti. Ei todellinen suuruus koskaan viihdy loistossa, vaan paremmin vaatimattomuudessa, nöyryys juuri luo suuruutta, jos siihen yhtyy puhdas lapsenusko niin se on heijastus Jumalan kuvasta. Pitkäksi on jo venynyt kirjoitukseni, siis riennän vielä kiittämään arvoisaa puheenjohtajaa ja kaikkia jotka tavalla tai toisella avustivat juhlan onnistumista. Ylentäkäämme rakkaat kuuromykät sydämmemme Jumalan tykö ja kiittäkäämme Häntä rakkaudestansa. Siunatkoon Jumala maamme kuuromykät, niiden ystävät ja auttajat.

Orimattila 19 $^{6}/_{6}$ 05.

Hulda Hakala.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Pyhtäällä 29 p. huhtik. 1905.

Rakkaat Suomen kuuromykät!

Kun olen tilaisuudessa tahdon ensimmäisen kerran kirjoittaa kirjeen kuuromykkäin lehteen, tervehtien k:mykkiä tuttuja ja tuntemattomia.

Annan tietoa syntymästäni asti äitini kertomuksen mukaan. Syntynyt olen Wiialan kylässä vuonna 18 $^{6}/_{5}$ 86. Olin sairastanut 9 viikkoa. Minulla oli kuume ja sylky-yskätautia. Kävin monen lääkärin luona. Puhe ja kuulo on mennyt, muuten tulin terveeksi. Olin pieni lapsi ja vähän muistan vielä isääni kun hän sairasti puolen vuoden ajan, hän kuoli. Isäni on maannut haudassa 17 vuotta. Sitten muutimme Wiialasta Pyhtäälle asumaan. Olen asunut täällä 10 vuotta. Minä olen käynyt kiertokoulussa vähän. Rouva Andersson opetti minua puhumaan kirjaimilla. Ihmisillä oli ikävä, kun minä en osannut puhua mitään enkä kuule. Ihmiset ajattelivat minusta paljon. Silloin yksi herra Sandström kävi Kuopion kuurojenkoulussa katsomassa, kuinka he osaavat. Hän puhui koulun johtajalle että Pyhtäällä on 1 k:mykkä tyttö. Silloin koulun johtaja kirjoitti kirjeen ja antoi sen herralle ja hän lähti Kuopiosta. Kun hän tuli kotiin niin antoi hän sen äidilleni että äitini toimittaisi minut kouluun. Olin koulussa 8 vuotta. Kouluajaltani ei ole *muuta* niin erityistä mainittavaa, kun että pääsin

Herran Pyhälle Ehtoolliselle. Pyhät toimitukset toimitti pastori H. Nyberg. Kuten jo mainitsin, palasin äitini luokse Pyhtäälle. Minä teen paljon työtä kotona. Sukulaiset määräsivät minun kutomaoppiin. Minä menin Pyhäinmiesten päivänä kutomakouluun Kotkassa. Olin Kotkassa 7 viikkoa kutomakoulussa. Sukulaiset lahjoittivat minulle rahoja ja sitten ostin kutomakoneen herra Neoviukselta Helsingistä. Kone maksaa paljon. Sillä valmistetaan liiviä, sukkia, urheilupaitoja, lastenpukuja y. m. Minulla on paljon työtä tänä talvena. Minä teen vieraita töitä. Minulla on hauskaa kun saan tehdä työtä omassa pienessä kodissani. Väsyneenä tuijotan, olen kalpea kutojatar. Ystäväni on rautainen kone, jolle ikäänkuin tahtoisin sanoa:

— Minä olen huolissani sinun puolestasi, suuren vaativaisuutesi tähden. Aamulla varhain sinut herätän ja öljyllä virvoitan kangistuneet jäsenesi. Kaiken päivää tyydytän sinun tarpeitasi ja vaatimuksiasi sekä valmistan kangasta kanssasi myöhään iltaan saakka. Uhraudun yksin kärsimään rangaistuksen yhteisistä pahoista töistämme; jos kieltäydyn palveluksestasi, tulee tilalleni toinen. Pienemmätkin erhetykset rankaiset ankarasti, heität syöstävällä silmän puhki, tai puret kovilla hampaillasi sormeni poikki. Me raadamme, kärsimme ja kulumme molemmat. Ja mitä saamme palkaksemme: Kurjan ravinnon ja vanhoiksi tultuamme levon jossain romukopissa, — eikä työmme kannata enempää.

Minä olin onnellinen päästessäni sinun ystäväksesi, koska tiesin saavani kanssasi ravintoa, mutta

tunnen sanomattoman halun päästä paremman elättäjän ystäväksi. Mutta me olemme yhdistetyt kovilla kahleilla, joita on vaikea katkaista. Nyt illan tullen eroamme töistämme, minä harjaan sinun mustat jäsenesi ja peitän sinut vaatteella, levätäksesi rauhassa.

Onko meillä mitään harrastuksia, ystäväni, sinä rautainen toveri? Mitä teet päivän työsi päätyttyä.

Lepäät! lepäjä vaan rauhassa, niin teen minäkin, aamulla varhain alkavat uudet ponnistukset, sama työ, samat ilot, samat surut, samat harrastukset.

Liike seisahtuu ja herättää kutojan haaveiluista, hitaasti pukeutuu hän ja katoaa ulompana kulkevaan ihmisvirtaan, joka liikkuu huoneen ovea kohden, syöstäksensä siitä ulos.

Ole nyt sitte oikeen hyvällä tuulella tämä loppuaika. Tämä talvikin on niin ihmeen kaunista, että sekin jo pitää ihmisen hyvällä mielellä, kun tammikuun päivät ovat olleet aivan kuin kevät päivät . . .

Tästä kirjeestäni on tullut jo oikein pitkä, mutta minä pidän aina pitkistä kirjeistä, ehkä on sinullekin lystiä saada vähän enemmänkin lukemista. Monet lämpimät terveiset tutuille ystäville, opettajattarille ja koulutoverille.

Aini Silander,
Kotka, Pyhtää.

Pieniä tietoja.

— **Pieksämäen Nikkarilan kuuromykkäinkodin ja talouskoulun johtajattareksi** on otettu neiti *Aina Wialén.*

Mikkelissä, O. B. Blomfelt'in kirjapainossa, 1905.